

עלון תורני שבו

בעזרה"ת

אגדה של תורה

גליון 801

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פתיח האהל

מדוע זכה בלק שתקרא פרשה בתורה על שמו בלק הוא הגוי היחידי שזכה לזכות זו. יתרה מכך – הוא מואבי שעליו

נאמר: "לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'

גם דור עשירי – עד עולם" דבר נוסף בלק רצה לפגוע בממד הרוחני של עם ישראל, בקשר שלו עם התורה - "ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארס נהרים לקללך" במימוש עצת בלעם, גרם בלק למותם של חללים רבים מעם ישראל בשיטים": ויהיו המתים במגפה – ארבעה ועשרים אלף" כעת, מתעצמת יותר הקושיה – מדוע זכה בלק שתקרא פרשה בתורה על שמו? רב יהודה בשם רב מלמד אותנו לימוד גדול בעבודת ד' שלנו, הנלמד ממעשהו של בלק: מה בלק הרשע שכונתו הייתה לפעול נגד רצון ד', ולהצלחת כוונתו באופן חד פעמי הקריב ארבעים ושתיים קורבנות בלא כוונה לשם שמים, זכה בשכר כזה גדול שיצאה ממנו רות המואבייה, שיצאו ממנה דוד המלך וכל מזמורי התהילים שחיבר, ושלמה המלך החכם מכל אדם ואלפי קרבנותיו שזכה להקריב לשם שמיים, וזאת רק בזכות קורבנותיו אלו, אז על אחת כמה וכמה גדול השכר המחכה לנו כיהודים רק מלעשות את המצוות שנצטוונו בהם, וכל שכן שלמעשינו או מוסיפים גם את הכוונה לשם שמים. ואפשר לומר, שמשום שרבותינו לא רצו שבזמן חשוב זה נחמיץ את הידיעה על גודל החשיבות של כל מעשה טוב שאנו עושים וכל מצווה ומצווה שאנו מקיימים, ואפילו שלעיתים לא תמיד אנו זוכים לכוונם לשם שמים כפי שנלמד ממעשהו של בלק, ולכן קראו לפרשה בשמו כדי שאנו נעמוד לרגע ונשאל: "מדוע זכה בלק שתקרא פרשה על שמו?"

שבת שלום

שמשון אליעזר פוקס

אנשים בעלי כוחות מיוחדים קיימים בעולם. ישנם ששואבים כוחות מהדבקות בבורא עולם ותורתו, כמו גדולי ישראל. וישנם מהצד ההופכי לחלוטין, כוחות טומאה וכישוף. בלעם היה היפך הקדושה. הוא לא זכה לנבואתו בשל מעשיו הטובים אלא בשל שיא הטומאה בה היה שרוי. עיניו של הרה"ק רבי שמחה בונים מפשיסחה כאבו, בהמלצת משפחתו החליט הרב לדרוש ברופאים וחיפש את הטוב ביותר שברופאי העיניים. לאחר זמן נודע לו על רופא מומחה שמשתמש בסגולות וקמעות ומגיע למאה אחוזי הצלחה. מששמע כך הרב הודיע נחרצות: "אני נוסע לרבי הקדוש - המגיד מקוז'ניץ". בני המשפחה ניסו להבין: מה נשתנה כעת? אם הרבי יכול לעזור - אז למה לא לפנות אליו קודם. ואם יש צורך ללכת לרופא - מדוע לא פונים אליו?! הסביר להם רבי שמחה בונים על ידי לקח מפרשתו. רש"י מקשה מדוע השרה הקב"ה שכינתו על גוי רשע? ומתרץ שהדבר מוכרח כדי שאומות העולם לא יוכלו לטעון לעתיד לבוא על חוסר צדק. לעם ישראל היו נביאים שהשיבו למוטב, אילו היו לנו נביאים - יטענו הגויים - היינו גם אנו חוזרים למוטב. ואני, המשיך הצדיק, תוהה: אחרי שקיבלו הגויים נביא כבלעם עדיין יוכלו לטעון 'אם היה לנו נביא צדיק כמשה ולא רשע כבלעם - גם אנו היינו מתנהגים כמות'. אלא שהתשובה שיקבלו אומות העולם כזו: אתם הרי לא האמנתם בקיומו של בורא עולם, במשה רבינו נביאו, אך כשהגיע נביא משלכם שיודע לעשות 'קסמים וכישופים' האמנתם בכוחו ועוד איך. אם כבר להאמין - למה לא במקור?! לפי זה תבינו, סיים הרבי, מדוע איני הולך לרופא בעל סגולות. שהרי יהודי חולה צריך בוודאי ללכת לצדיק ולבקש שיעתיר בעדו לרפואה, בנוסף נתנה התורה רשות ללכת לרופא כדי לעשות השתדלות. כל זה מדובר דווקא ברופא המשתמש בתרופות לסוגיהן, אך אם הרופא עושה סגולות ולחשים - מוטב שאפנה לרבי הצדיק המגיד מקוז'ניץ.

זמני השבת
הדלקת נרות **7:28**
מוצאי שבת **8:31**
נא לשמור על קדושת הגליון
אין לקרוא בשעת התפילה
ליל 21:01

רפואה שלימה ובריאות איתנה לסועד בת כרימה הי"ו לילדיה ולכל משפחתה

**לא מבין למה צריך תחזית מזג האוויר.
אפשר לכתוב בחודשיים הקרובים
יהיה חם למות וזהו.**

בן אדם מגיע באיחור לבית הכנסת,
מנסה שאף אחד לא ישים לב,
אבל תמיד יש את ההוא בשורה האחרונה
שיצעק בקול הואו או!

**איכשהו בקידוש בבית הכנסת
המזלגות והקוגל לא לעולם לא יהיו ביחד
על השולחן.**

בטלפון: -איפה אתה?
- "מחכה לרכבת"
- טוב תזדרי
- בסדר אני אמתין מהר יותר."

**מרגלית אומרת לבעלה: "סעדיה, יש בעיה
במזגן, הוא מטפטף"
סעדיה: מרגלית, הכל בסדר!
אלה בסך הכל דמעות על חשבון החשמל
שאנחנו הולכים לקבל.**

**אני לא בוכה!
נכנס לי חוסר שעות שינה לעין.**

שני מרוקאים מגיעים לבית הלכן ומבקרים
בחדר הסגלגל.
אחד אומר לשני: תשמע, החדר בכלל לא סגול,
הולך המרוקאי לשומר ואומר לו:
תשמע יא איבני, אתה יודע שהחדר בכלל לא
סגול? עונה לו השומר באנגלית: יס, איי, דו.
חוזר המרוקאי לחבר שלו ואומר:
זה בסדר כפרה, הוא אומר שסיידו.

**מראיין נכנס לראיון עבודה חדש, מיד
כשנכנס לחדר בו התראיין אמר לו המנהל:
"יש אצלנו חשיבות מאוד גדולה לניקיון,
האם ניגבת את רגליך בשטיח הכניסה?"
אמר לו המראיין: "בוודאי שכן". אמר לו
המנהל: "דבר שני שחשוב לנו מאד, זו
האמת- אין בכניסה שטיח!"**

ספר: "איך אני יכול לספר אותך שתהיה
מרוצה?" מנחם: "בחינם"

**מנהל בראיון עבודה: "אנחנו מחפשים מישהו
שתמיד יהיה אחראי! אתה מתאים?"
מועמד: "בטח. במקום העבודה הקודם שלי,
בכל פעם שמשוהו השתבש, כולם אמרו
שאני אחראי."**

בכל ענייני העלון אפשר לפנות למייל:
8444774@Gmail.com

אהל לחידוש

חידושים ופגנים לשולחן השבת

"וירא בלק בן ציפור"

בהמשך כותבת התורה, "ובלק בן ציפור מלך למואב בעת ההיא". נשאלת השאלה מדוע לא גילו לנו עובדה זו מיד בהתחלה? ואומרים בשם ר' חיים מבריסק זצ"ל, שאכן בתחילה הוא לא היה מלך, אבל אחרי שנהיה אנטישמי והסביר לכל העולם כמה היהודים מסוכנים, ועוד מעט ילחכו הקהל את כל סביבותינו ויעשו אותנו מלחמה ויאכלו אותנו וכו'. מיד" ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההיא", מיד נבחר להיות מלך, כמו שאומרים חז"ל "כל המיצר לישראל נעשה ראש".

מספרים על חסידים שבאו לרבים ושאלוהו: "כבוד הרב, מדוע זכה בלק שתקרא פרשה בתורה על שמו?" השיב להם הרב: "כי בשמו של בלק ישנם ראשי תיבות הכוללות את כל התורה כולה: "ואהבת לרעך כמוך". החסידים התלהבו מאוד מהתשובה, הודו לרב ויצאו. כשהתחילו ללכת ביררו איש עם רעהו: "תגידו, משהו הבין בדיוק איך מתפרשים ראשי התיבות?" אך נוכחו לדעת כי אף אחד מהם לא הבין בדיוק את תשובת הרב. למחרת, אזרו אומץ וחזרו לרבים: "כבוד קדושת האדמו"ר שליט"א, אפשר אולי להסביר לנו שוב מהם ראשי התיבות של בל"ק?" האדמו"ר חזר בבהירות ואמר: "ואהבת לרעך כמוך". אחד החסידים אזר אומץ והיקשה: "מחילה כבוד הרב, אבל זה לא מסתדר כל כך עם האותיות!!!" האדמו"ר השיב בנקיות: "ודאי שזה מסתדר. ב' הרי שווה ל- ו' כאשר ה-ב 'אינה מודגשת, ל=לרעך, ק = כמוך, כ' או ק' מה זה משנה, זה הרי אותו הצליל". שוב הודו החסידים לרב ויצאו. כשנעמדו בחוץ, הביטו איש אל רעהו ותהו: "הכיצד רבנו אומר דברים שכאלה? האם הוא לא מדקדק בשפה העברית חלילה?" התחזקו ואמרו: "אבל אם האדמו"ר אמר, אז האדמו"ר אמר, וזהו!!! לא מתווכחים. צריך להתבטלות..." אולם, אחד החסידים לא יכול היה לסבול את ההתבטלות המוחלטת של החסידים, ומבלי שתבריו ישימו לב להיעדרו, נכנס בלאט לאדמו"ר ואמר לו: "כבוד קדושת האדמו"ר, ראשי התיבות של בל"ק – "ואהבת לרעך כמוך", זה לא מסתדר פתח האדמו"ר וענה: "בטח שלא מסתדר... מה חשבת? ש"ואהבת לרעך כמוך" זה רק כשמסתדר? ואהבת לרעך כמוך זה גם כשלא מסתדר. גם כאשר מישהו אינו מקפיד במיוחד על שמירת תורה ומצוות, צריך לקיים כלפיו את "ואהבת לרעך כמוך". גם כשמישהו לא עובד את ה' כמו שאתה חושב שצריך לעבוד את ה', שייכת מצוות "ואהבת לרעך כמוך" ואהבת לרעך כמוך" זה לא רק כשהכל מתאים, אלא גם ובעיקר כשלא הכל מתאים!!! סיפור מקסים זה המעלה קצת חיוך בלחינו, יש בו כדי להזכיר לנו שאנו נמצאים בחודש תמוז = זמני תשובה ממשמשים ובאים ולהזכיר לנו עוד, שבתחילת השבוע אנו נכנסים לזמני תיקונה של שנת החינם שהייתה ביננו. היסוד לשני תיקונים אלו היא אהבת חינם, אשר המקור לקיומה הוא מצוות "ואהבת לרעך כמוך... גם ובעיקר כשזה לא מסתדר".

אהל המעשה

זה היה בצהרי יום חמישי. השעה הלחוצה ביותר ב"דפוס המיטב". גדי - מנהל הדפוס התרוץ סמוק ומיוזע ממכונה למכונה, מוודא שהכל מתנהל כראוי. בפתח החנות ניצבו כמה לקוחות שכמעט איבדו כבר את סבלנותם. הסיפור הזה חוזר על עצמו מדי שבוע. הם מוציאים לאור גיליון שבועי המופץ באלפי עותקים בבתי כנסת בעיר ומחוצה לה. לבקשתו של גדי שלחו את החומר מספיק מוקדם, אבל התירוצים - המוצדקים יש לציין - חוזרים על עצמם בריטואל קבוע. "העובד שלי היה חולה", "הייתה לנו הפסקת חשמל כל אחר הצהריים", "וירוס חריף תקף את המחשבים", והרשימה ארוכה. גדי נבוכ עד מאוד מנוכחותם, פיזר התנצלויות, והשתדל בכל מאודו לרצותם, בטרם יעזבוהו לטובת מתחרהו בצד השני של הרחוב. ואז הוא הופיע בדלת. אדם תמיר, לבוש בקפידה, מחויט היטב, תיק עסקים מכובד בידו. "מי כאן בעל הבית?" - זרק שאלה לחלל הדפוס. מרחוק הציג גדי את עצמו. "אני בעל הבית". "מתי נוכל לשבת ברוגע ולדבר?" - שאל האיש. "עכשיו לא!" - הייתה התשובה נחרצת. "ברור" - השיב האיש. הם קבוע ליום ראשון בבוקר. אתה נראה לי סוכן מכירות" - נענה גדי כבר בתחילת הפגישה, תוך שאינו מסתיר את הסתייגותו מאנשים מסוגו. לאחר שעה של דיבורים השתכנע גדי שהפעם באמת מדובר במשהו לטובתו. מתברר שהסוכן עשה עבודה טובה. הוא נעמד כאן כמה פעמים בשעות הלחץ וצפה במה שמתחולל בתוך הדפוס, והוא הגיע עם בשורה. "גדי, בשביל מה כל ההתרוצצויות האלו?" - שאל הסוכן רטורית. אני רואה אותך רץ מהמחשב כדי להוציא לוחות, משם למכונת ההדפסה, משם למכונת הקיפולים, ומשם למכונת ההדוקים. אני מוכר לך מכונה שיש בה הכל. אתה נותן פקודה במחשב, ותוך כמה שניות היא מתחילה לפלוט גיליונות מקופלים ומהודקים. בתוך שעה יש לך עשרת אלפים עותקים. והכל בלחיצה אחת. לאחר ביצוע העסקה הגיעה הרווחה. גדי ישב רגל על רגל בנינוחות, לגם כוס קפה להנאתו, וצפה במכונה הרובוטית המשוכללת אשר מדפיסה מקפלת ומהדקת ללא מגע יד אדם. מאז החלו הלקוחות לקבל את הגיליונות כבר ביום רביעי בצהריים, ולגדי לא נותר אלא להודות לדי' ששלח לו את השליח הטוב. מעל הדפוס התגורר יהודי קשיש שעוד הכיר את הטורקים מימי שליטתם בארץ ישראל. תחושות בוז ושנאה כבושה שכנו בלבו דרך קבע, נגד העולם הטכנולוגי המתקדם. בביקורים התכופים בדפוס הבחין מיד בשינוי החדש. מיד היה לו מה לומר. "בשביל מה, גדי, אתה צריך את המכונות המשוכללות האלו? איפה ההשקעה של המדפיס של פעם? אני הכרתי את זונדל, הוא היה מסדר את אותיות העופרת, אה, מה אומר לך? היה לך ניחוח אחר לגמרי". גדי האזין לו ונד לו בראשו. עברו כמה חודשים מאז, ותקלה נוראה קרתה אצל גדי. זה קרה בשעות אחר הצהריים, לאחר שגדי נתן הוראה למחשב להדפיס, אולץ לעזוב את הדפוס לצורך ענין חשוב. היות וכך, ביקש מן העובד להישאר לשמור על המכונה עד לסיום ההדפסה. עברה שעה, עברו שעתיים, העובד התפלא לראות שהמכונה עדיין ממשיכה לפלוט עוד ועוד גיליונות. עשרים אלף גיליונות כבר הודפסו, למרות שמוזר לחשוב שמישהו זקוק לכמות כזו! לאחר שעברה שעה נוספת ועדיין המכונה ממשיכה להדפיס, חייג העובד לגדי בנייד, אך הוא לא היה זמין. השמש שקעה, חנויות נסגרו בזה אחר זה, ועדיין המכונה ממשיכה לעבוד. רק בעשר בלילה הצליח העובד לתפוס את גדי. כאשר גדי שמע את רעש המכונה ברקע, הוא דימה להתעלף במקום. "מה? המכונה עדיין מדפיסה?!" "תלחץ מהר על הכפתור האדום בקדמת המכונה - הורה לו גדי - אני כבר מגיע". העובד לא ידע כנראה איפה בדיוק ללחוץ, כי כאשר גדי הופיע המכונה עדיין המשיכה לעבוד. שבעים אלף גיליונות יקרים הלכו לפח האשפה, נזק כספי בשווי של כחמישים אלף שקלים, מתוך לחיצה אחת מיותרת. כי במקום המספר "10,000" לחץ על "אפס" אחד נוסף. די' הועיד ניסיון גדול בשביל גדי, רוח של שלושה חודשי עבודה ירד לטמיון. למחרת הגיע הקשיש מדדה על מקלו. הסיפור הגיע כבר לאוזנו. "אמרת לי, גדי, מי צריך את המכשירים המשוכללים האלו?" עמד שם אחד ממדפיסי הגיליונות ואמר משפט חכם: "המכונה הזאת מצוינת. כאשר נותנים לה פקודות טובות ומוצלחות, אין כמוה להוציא עבודה טובה במהירות וללא קושי. אבל כאשר עושים שגיאה ונותנים לה פקודה לא נכונה, אין כמוה כדי לגרום הפסדים כספיים אדירים." הגמרא במסכת מכות (דף י:) אומרת: "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו, מן התורה דכתיב: לא תלך עמהם, וכתוב: קום לך איתם". שהשי"ת אמר לבלעם 'לא תלך עמהם' עם שליחי בלק, אבל בסוף כאשר בלעם התעקש ללכת, אמר לו 'קום לך איתם' המהרש"א מקשה על לשון הגמרא "בה מוליכין אותו", היה צריך לומר 'מוליך אותו', כלומר: הקב"ה מוליך אותו, ומה הכוונה 'מוליכין' בלשון רבים? ומסביר כך: "שכל מחשבה דיבור ומעשה האדם, הנה הוא בורא לו מלאך לפי ענינו אם לטוב אם לרע. ועל כן אמר בדרך שאדם רוצה לילך... כפי רצונו ודעתו של אדם מוליכין אותו, אותן המלאכים הנבראים מאותו רצון ומחשבה אשר בו." יש כאן יסוד גדול בחיינו: למחשבות שלנו, וכל שכן לדיבורים והמעשים, יש כוח עצום לברוא מלאכים לסייע בעדנו לממש את רצוננו. אם הרצון הוא טוב, המלאכים מסייעים בעדנו לסיים את העניין בטיב, אם - חלילה - הרצון אינו טוב, גם אז המלאכים יסייעו בעדנו להספיק הרבה ומהר. כוח המחשבה והרצון הוא אדיר, ולכן נשתמש עמו בזהירות הנדרשת.

שם אבותי

בשבוע שעבר דיברנו והבאנו מקדמונים בעניין קריאת שם אדם בשם של חיות כגון אריה, צבי, אייל, וכו' מעניין לציין שלקרא אדם בשם חיות מקובל לעומת זאת שם של בהמות לא מצוי אצל בני אדם.

בהיסטוריה היהודית מצאנו שאחד מבעלי התוספות נקרא בשם 'שור' רבינו יוסף בכור שור במסכת מכות דף ו'

גם בתורה אנחנו מוצאים שם של אדם אומנם גוי שנקרא בשם של בהמה "חמור" שכם בן חמור בשנות ה-30 כאן בארץ היה רופא מאוד מפורסם דוקטור שלם שמו, ד"ר שלם היה מומחה למחלות אדם ובהמה לא פלא שרבים כינו אותו ד"ר אדם ובהמה. כשנולד לו בנו בכורו, ביקש לקרוא לו בשם 'חמור' בגלל אהבתו הגדולה לבעלי חיים. אמרו לו שיש שמות בין בעלי החיים שיותר סימפטיים! אבל הדוקטור המלומד טען שהחמור הרבה יותר אינטליגנטי ופיקח מבעלי חיים אחרים.

האגדה הירושלמית מספרת שאילולא הווטו שהטילה משפחתו על הרעיון המשעשע, היה מהלך בינינו היום דוקטור חמור שלם. בקרב עדות החסידים מקובל השם ישכר דוב ורבים התמהים איך הגיע השם ישכר לדוב אחד התירוצים שבאמת רצו לתת את השם יששכר חמור כמו שבירך יעקב אבינו את בנו יששכר שהוא סמל לתורה. ומפני שחמור היה שמו של רשע, חמור אבי שכם לכן נמנע כלל ישראל מלהשתמש בשם חמור לילדיהם. כי הרי כל אחד ואחד היה רוצה שילדיו יהיו מ"יששכרים" של כלל ישראל שהרי יששכר הוא סמל לתורה הקדושה ולשקידת התורה מכל מקום מוותרים על היתרון מפני החיסרון וזה גם הטעם שלא נותנים את השם 'נחש' למרות שאחד מהשבטים הקדושים 'דן' נמשל לנחש כי יש את הנחש הקדמוני. ואיך דב החליף את חמור? יעקב אבינו משבח את יששכר שאין לו מנוחה ותמיד מתאמץ בעמל התורה ובשקידתה כמו 'חמור', ודב גם כן אומרת הגמ' במסכת קידושין (עב.) שאין לו מנוחה אלא הולך ובא כל שעה" [וטבע הדוב שאינו נח ואפילו בגן חיות הם עובדים כל הזמן להשתחרר ולפתוח מנעולים ולמצוא אוכל].

לבריאות ברכה והצלחה
סמ' בן חילוזה
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סג'ורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב שמשון פוקס שליט"א
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכני"ס אור אבנר
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - 19:25

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
יצחק שוחט בן סועד ומשפ' הי"ו
שאוול סאלם בן נג'ט ומשפ' הי"ו
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו
יחזקאל בן ברטה ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת "היכל יצחק דוד"
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית - 7:00

מנחה וערבית (סמוכות) 19:30
בשעה 17:30 שיעור

מהרב דניאל קמחי שליט"א
שיעורי תורה אחרי ערבית

יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

תפילות בימי חול: שחרית - 7:30 מנחה - 19:20 ערבית - 20:05

שיעורי תורה שעה לפני מנחה

רב ביהכנ"ס הרב יהונתן הכהן אמדדי שליט"א - יום א' ב' ד'
הרב שמשון פוקס שליט"א - יום ג' הרב נאור דרשני שליט"א - יום ה'
הרב רפאל עגיב שליט"א - יום ה' בשעה 20:00

תפילות שבת חודש:

שיר השירים - 19:00 מנחה - 19:10 קבלת שבת - 19:30

שחרית - 7:00 מנחה א' - 13:30 מנחה ב' - 19:10 ערבית - 20:15

שיעורי תורה בשבת: הרב בן יאבו שליט"א - 12:30 וב- 14:10

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה 20:00

ערבית מאוחרת: יום ב' 20:50 יום ד' 20:50 יום ה' 20:30